

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **Heineken Česká republika, a. s.**, se sídlem U Pivovaru 1, Krušovice, zast. JUDr. Milanem Kyjovským, advokátem se sídlem Poštovská 455/8c, Brno, proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**, se sídlem Antonína Čermáka 1057/2a, Praha 6, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Plzeňský Prazdroj, a. s.**, se sídlem U Prazdroje 7, Plzeň, zast. JUDr. Karlem Muzikářem, LL. M. (C. J.), advokátem se sídlem Křižovnické nám. 193/2, Praha 1, **II) Pivovar Samson, a. s.**, se sídlem V Parku 2326/18, Praha 4, proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 20. 12. 2013, čj. O-165319/D21720/2013/ÚPV, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2017, čj. 8 A 39/2014-87,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2017, čj. 8 A 39/2014-87, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 28. 2. 2013 prohlásil žalovaný za neplatnou ochrannou známku č. 241498 ve znění „RADLER“, jejímž vlastníkem je žalobkyně – společnost Heineken Česká republika. Učinil tak na návrh společnosti Plzeňský Prazdroj (nyní osoby zúčastněné na řízení, dále též „navrhovatelka“). Neplatnost byla vyslovena s účinky *ex tunc*, protože podle žalovaného nemá označení rozlišovací způsobilost, je tvořeno výlučně druhovým označením, které se navíc stalo obvyklé v běžném jazyce [§ 4 písm. b), c) a d) a § 32 odst. 1 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách]. Rozklad žalobkyně proti tomuto rozhodnutí pak zamítl předseda žalovaného dne 20. 12. 2013.

[2] Žalobě, kterou žalobkyně napadla rozhodnutí o rozkladu, městský soud vyhověl a rozsudkem ze dne 27. 4. 2017 toto rozhodnutí zrušil. Soud vyjádřil názor, že v současnosti je již slovo *radler* označením druhovým; žalovaný však podle něj nesprávně zodpověděl otázku, zda tomu tak bylo i ke dni podání přihlášky ochranné známky, tj. k 14. 3. 2001. Jednotlivé listiny, které v řízení předložila navrhovatelka a které předseda žalovaného rozebral ve svém rozhodnutí, se totiž v naprosté většině netýkají českého trhu, ale rakouského či německého. O dostupnosti nápoje *radler* v České republice v té době se zmiňují pouze dva články.

II. Kasační stížnost žalovaného, vyjádření žalobkyně a vyjádření navrhovatelky

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Městský soud podle něj neposoudil provedené důkazy v celkovém kontextu: vybral si pouze dva, které označil za nedostatečné, a nevysvětlil, proč nemohou obstát ostatní důkazy. Úvaha soudu, podle níž se předložené články z českého tisku povětšinou netýkají českého trhu, je zavádějící, neboť i články, které informují o druhu nápoje *radler* (nízkoalkoholického nápoje sestávajícího z piva a ovocné limonády) oblíbeného v sousedních zemích, mohou utvářet vnímání českého spotřebitele (jde tu o česky psané články v českém tisku). Pro závěr o rozlišovací způsobilosti není rozhodné, zda byl tento druh nápoje v roce 2001 v ČR běžně dostupný. Užívání konkrétního označení na českém trhu by bylo třeba zkoumat v jiném typu řízení (zrušení ochranné známky pro její neužívání, vznik rozlišovací způsobilosti v důsledku užívání označení), ne však zde.

[4] Žalobkyně má za to, že kasační stížnost by měla být zamítnuta. Upozornila na to, že autoři článků, které se zmiňovaly o nápoji *radler*, vždy pro potřeby českých čtenářů vysvětlili význam slova. Z toho lze usoudit, že průměrní spotřebitelé nevnímali toto označení jako druhové, popisné či běžné, ale spíše jako označení fantazijní. Stěžovatel podrobil přihlášku ochranné známky v letech 2001–2002 formálnímu i věcnému průzkumu a neshledal nedostatek rozlišovací způsobilosti. Známku mohl prohlásit za neplatnou i z vlastního podnětu v rámci řízení, kterým bylo navrženo zrušení známky pro její neužívání, neučinil to však.

[5] Navrhovatelka, společnost Plzeňský Prazdroj, se naopak ztotožnila s argumentací kasační stížnosti. Nad rámec toho uvedla, že městský soud založil svůj rozsudek na odlišném hodnocení důkazů (listin), které ale patrně neměl k dispozici: v rozsudku se totiž o těchto listinách jen stručně zmínil. Navíc navrhovatelka při nahlížení do správního spisu v průběhu kasačního řízení zjistila, že ani NSS tyto listiny neobdržel. Městský soud dále pochybil tím, že se nezabýval důvodem zrušení ochranné známky podle § 4 písm. d) zákona o ochranných známkách, ačkoliv žalovaný známku prohlásil za neplatnou i z tohoto důvodu. Zároveň městský soud nepřípadně smísil důvody neplatnosti podle § 4 písm. b) a c) zákona o ochranných známkách.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Kasační stížnost je důvodná.

pokračování

[7] Na úvod NSS předesílá, že skutkové obdobný případ již posuzoval, a to pod sp. zn. 10 As 169/2017. V této věci, ve které vystupovali totožní účastníci, prohlásil žalovaný za neplatnou ochrannou známku ve znění „RADLER.CZ“. Rozhodnutí o rozkladu následně městský soud zrušil ze stejných důvodů jako v nyní posuzované věci. Rozsudkem ze dne 26. 7. 2018, čj. 10 As 169/2017-153, NSS rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Obdobné vady napadeného rozsudku shledal NSS i v nyní posuzované věci.

[8] NSS zároveň podotýká, že rozsáhlá podání navrhovatelky a žalobkyně v kasačním řízení představují spíše vzájemnou polemiku než reakci na kasační námitky. Navrhovatelka správně podotkla, že pro soud je užitečné seznámit se s postoji různých účastníků sporu, neboť to může přispět k promyšlenějšímu a kvalitnějšímu rozhodnutí. NSS se tedy se všemi zmíněnými podáními seznámil, nepokládá však za účelné je tu rekapitulovat a vyjadřovat se k jejich argumentaci nad rámec kasačních námitek.

[9] Vyjádří se pouze ke sporu o úplnost správního spisu, který se mezi navrhovatelkou a žalobkyní rozhořel až v kasačním řízení. Navrhovatelka při nahlížení do spisu v lednu a únoru 2018 zjistila, že správní spis není úplný a že v něm chybí nejdůležitější důkazy, na nichž bylo založeno stěžovatelovo rozhodnutí. To, že správní spis byl takto neúplný i v řízení před městským soudem, dovozuje navrhovatelka ze skutečnosti, že městský soud nevyjmenoval tyto listiny ve výčtu důležitých podkladů na str. 5 svého rozsudku a že na str. 10 je ani tak sám nehodnotil, jako spíše přejímal argumenty žalobkyně. Již jen pro tuto vadu by mělo být rozhodnutí městského soudu podle navrhovatelky zrušeno. Žalobkyně pak popírala navrhovatelčina tvrzení a vyjadřovala přesvědčení, že městský soud měl k dispozici úplný správní spis.

[10] S navrhovatelkou lze souhlasit jen v tom, že rozhodování bez úplného správního spisu je vadou, ke které NSS hledí i bez námitky. Její zbylé úvahy jsou ale jen spekulacemi. Městský soud totiž po skončení řízení o žalobě vrátil správní spis stěžovateli. Stěžovatel předložil správní spis NSS dne 6. 6. 2017. Poté, co navrhovatelka při nahlížení do spisu upozornila na chybějící listiny (přílohy k podání účastníků správního řízení), vyžádal si je NSS od stěžovatele. Stěžovatel předložil chybějící přílohy na CD dne 19. 3. 2018.

[11] Z toho je zřejmé, že zpětně nelze spolehlivě zjistit, jaké podklady měl či neměl městský soud k dispozici. Správní spis byl městskému soudu předložen bez soupisu jednotlivých spisových položek (předkládat takový soupis soudu ani není běžné) a Nejvyššímu správnímu soudu jej nepředkládal přímo městský soud, ale stěžovatel, k němuž se spis v mezidobí vrátil. Závěr, že městský soud se v řízení neseznámil s určitými listinami, nemůže být postaven ani na tom, že se o nich výslovně nezmínil v rozsudku, ani na nedostatečnosti či nevyhovující kvalitě jeho argumentace. Protože je ale kasační stížnost důvodná, bude městský soud o věci rozhodovat v každém případě znovu, tentokrát s již nepopiratelně kompletním správním spisem, který mu zašle přímo NSS.

[12] NSS dále posoudil, zda rozsudek netrpí nepřezkoumatelností, a dospěl k závěru, že tomu tak není. Lze konstatovat, že vlastní odůvodnění rozsudku je velmi strohé. Jeho

značnou část tvoří obecné pasáže o rozlišovací způsobilosti a citace judikatury NSS i Soudního dvora EU. Přesto je z něj patrný názor městského soudu na spornou právní otázku, tj. na to, zda navrhovatelka prokázala existenci důvodů neplatnosti již v roce 2001. Městský soud se zde dopustil nepřesnosti spočívající v záměně důvodů neplatnosti podle § 4 písm. b) a písm. c) zákona o ochranných známkách, neboť směšuje pojmy *nedostatek rozlišovací způsobilosti* a *druhový charakter označení*. Podstata úvahy městského soudu je ale i tak srozumitelná a přezkoumatelná.

[13] Z obdobného důvodu neshledal NSS důvodný ani argument navrhovatelky, že je rozsudek nepřezkoumatelný, neboť se městský soud nevyjádřil k důvodu neplatnosti podle § 4 písm. d) zákona o ochranných známkách. Ačkoliv městský soud jasně neoddělo val posouzení jednotlivých důvodů neplatnosti, jeho argumentace se vztahuje na všechny a je v tomto ohledu přezkoumatelná. Ostatně je poměrně běžné, že v jednotlivých případech si jsou důvody neplatnosti podle § 4 písm. b), c) a d) relativně blízké (srov. např. Koukal, P., Charvát, R., Hejdová, S., Černý, M.: *Zákon o ochranných známkách. Komentář*, Wolters Kluwer, Praha, 2017, k § 4 bod 80).

[14] Městský soud založil svůj závěr na tom, že až na dva předložené články z doby předcházející zápisu netýkají českého trhu a nápoj *radler* se v ČR v té době běžně neprodával. Nelze tedy podle městského soudu tvrdit, že průměrný český spotřebitel již tehdy věděl, že *radler* je pouhý druh nápoje vzniklého smícháním piva a limonády.

[15] Tuto úvahu považuje NSS ve shodě se stěžovatelem za nesprávnou a zkratkovitou. Stěžovatel v napadeném rozhodnutí hodnotil celkem devět článků z let 1997–2001 (pro věc přitom není podstatné, že se tak stalo až v rozhodnutí o rozkladu, a nikoli v rozhodnutí prvního stupně). Podrobně se zabýval každým z nich. U těch, které neinformovaly přímo o prodeji nápoje *radler* v ČR, uvedl, v čem spatřuje jejich vztah k českému prostředí a proč i tyto články mohly utvářet povědomí českého spotřebitele o významu pojmu *radler*. Vysvětlil, že i když se články většinou týkaly německého či rakouského prostředí, byly publikovány v českém tisku a byly určeny českým čtenářům. Pro ty nejsou takové informace ničím odtažitým, protože Rakousko či Německo jako sousední země patří k častým zahraničním cílům Čechů. Podle stěžovatele nelze podceňovat ani dopad článků v regionálním tisku (ostatně navrhovatelka předložila i údaje o nákladu těchto tiskovin), tím spíše, pokud jde o články s atraktivní tématikou piva. Rovněž články z celostátního tisku se věnovaly čtivým tématům (cestování, olympiády, dachsteinské ledovce) a mohly oslovit značné množství čtenářů.

[16] Žalobkyně se věnovala tomuto hodnocení novinových článků v části VIII žaloby a poukazovala na to, že článků je málo, netýkají se českého trhu, označení *radler* se v té době v ČR nepoužívalo, význam označení je tu čtenářům vysvětlován, nápoj se v ČR prakticky nedal koupit. Tuto část žaloby shledal městský soud důvodnou a právě jen na základě této námitky zrušil stěžovatelovo rozhodnutí; jeho argumentace však nemůže obstát.

[17] Městský soud nesprávně vyšel z předpokladu, že rozebírané články se musely týkat českého trhu. Tak tomu ale není. I český spotřebitel si může vštípit představu o označení či povaze určitého výrobku na základě informací, které nepopisují právě trh český,

pokračování

ale jiný - zejména pokud se tyto informace týkají sousedních zemí, s nimiž mají Češi intenzivní pouta obchodní, turistická apod. Pro úvahu, zda se český spotřebitel mohl seznámit s označením jistého druhu nápoje, tedy není rozhodné, jestli si takový nápoj mohl v rozhodné době zakoupit přímo v České republice, resp. zda si jej mohl zakoupit jen ojediněle na pár místech. Podle NSS není ani důležité, že význam označení *radler* byl v některých článcích vysvětlován – tím se totiž právě označení dostávalo do povědomí čtenářů, a to jako označení typu nápoje, který má vždy podobné charakteristiky.

[18] K vyjádření samotné žalobkyně lze dodat, že neplatnost ochranné známky lze vyslovit i tehdy, jestliže přihláška ochranné známky prošla úspěšně formálním i věcným průzkumem a ochranná známka byla (i po řadu let) zapsána. Ostatně bez toho by postrádala smysl existence § 32 odst. 1 zákona o ochranných známkách, který umožňuje vyslovit neplatnost ochranné známky i z důvodů, pro které neměla být vůbec zapsána do rejstříku (srov. k tomu rozsudek NSS ze dne 25. 8. 2016, čj. 4 As 19/2016-51). Námitka, podle níž čeští spotřebitelé považovali v rozhodné době označení *radler* za fantazijní, je založena na přesvědčení žalobkyně, že označení nebylo spotřebitelům prakticky známo a že si pod ním nemohli představit nic konkrétního; to ale NSS právě vyvrátil.

[19] NSS proto nesouhlasí s výhradami městského soudu k úvahám na str. 30–33 rozhodnutí o rozkladu, kterými stěžovatel hodnotil novinové články z let 1997–2001. Stěžovatelovy úvahy v tomto bodě jsou podrobné a podložené argumenty. I podle NSS je dobře možné, aby čeští spotřebitelé nabyli povědomí o významu určitého pojmu i na základě informací, které se týkají jiného než českého trhu, a i bez ohledu na to, jestli výrobek takto označený byl na českém trhu v rozhodné době běžně (široce) dostupný.

[20] Rozsudek městského soudu je tedy nesprávný v části, v níž shledal důvodnou námitku v části VIII žaloby.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] NSS zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm bude městský soud vázán vysloveným právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), a bude tedy vycházet z toho, že námitka obsažená v části VIII žaloby není důvodná. V dalším řízení se městský soud bude věnovat i dalším žalobním námitkám, jejichž hodnocení však nemůže NSS předjímat, neboť to nebylo předmětem kasační stížnosti.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2018

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu